

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 3 Septembrie.

În atmosfera politică este ceva neliniscitoriu. Pentru cei neinițiați în secretele cabinetelor, acel ceva n'are formă, după care să i se poată da un nume mai pozitiv sau să exprime ceva mai aievea.

Crisa din ministeriul nostru de externe abia a atras atențiunea lumii politice, care privește lucrurile de din afară, ca să ia aminte, că are să se întempele ceva. Repedițiunea cu care a venit criza și unele împregiurări, ce a premers crizei, a dat naștere la multe comentarii și explicări. Mai înainte se părea, că ea stă în legătură numai cu schimbări din lăuntrul monarhiei. N'a trecut însă decât săptămâni la mijloc și lumina care devine tot mai intensivă, ne descopere, că criza are legături, cari trec peste afacerile din sfera mai strîmtă a monarhiei. Atîta pînă acum, fără de a cunoaște lămurit, care sînt afacerile care au adus-o în ce legături stă ea cu afacerile acele.

Este semnificativ, că în presa ungurească, în timpul din urmă se face puțină vorbă de criza internă, ba am putea dice, că larma cea mare cu „ducerea” lui Tisza a amuțit. Tot ce ne mai aduce aminte de nescări mișcări în viața politică internă sînt după conferențele constituționalilor de dincolo de Laita: demonstrațiunile de împăcare, ce se urmează între elementul nemțesc și cehic tot dincolo de Laita. Certele dintre foile maghiare și croatice, căci sînt și de acestea, au încă o natură atît de neînsemnată și efemeră, încât din ele nu se poate combina nimica de mai mare importanță.

Și ocuparea Novi-Bazarului este pînă acum atît de *piano* tratată, încât nici dintr'însa nu ni s'ar pără justificată deducțiunea unei schimbări politice în dimensiuni mai mari, a cărei urmare să ceară indispensabil retragerea lui Andrassy și o crîșă ministerială în Budapesta.

Cu toate acestea, scirea despre du-

cerea lui Andrassy rămîne constantă. Ea e susținută de asemenea în castrele adversarilor și amicilor lui Andrassy.

Trebuie așa dară să existe un motiv, necunoscut de lumea neinițată în secretele diplomației, un motiv ponderos, care pretinde, ca contele Andrassy să facă loc altuia pe fotoliul ministeriului de externe.

Cuvintele principelui de coroană, reproduse și de noi în revista politică din nrul premergătoriu, ori-ce comentariu li s'ar da, însemnează, că în atmosfera politică din afară este ceva ce se poate țermuri numai cu entuziasmul patriotic al bravilor fii chie-mați de-a apăra la cas de lipsă patria, — între marginile care monarhia nu are cuvînt a se teme de pericol. Va să dîcă, cuvintele acele ar însemna, că în afară de monarhie există ceva, ce poate aduce lucrurile acolo, încât monarhia să aibă lipsă de-a lua o pozițiune hotărîtă în careva parte în afară. Mai sînt o mulțime de împregiurări, cari ne fac să presupunem, că constelațiunea politică esternă de pînă aci este schimbată și că aceasta cere, ca în noua constelațiune alt bărbat să conducă afacerile externe ale monarhiei.

Combinațiunea aceasta o îndreptătesc și faimele, cari sboară în lume, încă fără destulă consistență: odată despre o alianță germano-ruso-austro-ungurească, de altădată, despre o alianță germano-austro-ungurească cu variațiunea încât privește pe cea din urmă, că i se alătură și epitetul sau adausul: engleză. Înțelegerea dela Cabul, în Afghanistan, în care este probabil, că și Rusia este amestecată, duc pre om prea lesne la cugetul, că Anglia are indemn destul a se asocia cu acei, cari vor fi contra Rusiei.

Ori-cum ar fi, situațiunea este de așa, încât monarhia, dacă nu se află deja, în tot momentul poate veni în pozițiuni prea serioase. Acei ce stau în fruntea ei au tot dreptul dacă își

bat capul să afle căile potrivite pentru de-a găsi evenimentele cele mari monarhia într-o pozițiune de-a pute sta liniscită față cu cea ce ar fi să vină.

Nemții din Cislaitania au priceput situațiunea și pericolul ce conține situațiunea și caută, cel puțin în ochii lumii, să se arate, că vor să se și poarte după cum cere situațiunea. Ei după cum ne spun foile vienezese au primit în Budweis reuniunile cehice de cîntări într'un mod foarte preventoriu. Primirea aceasta a avut cel mai frumos presunet la Cehi. Pentru că la 7 Septembrie, când cîntăreții Nemți din Boemia s'au întrunit la Praga, 1100 la număr, Cehii s'au adoperat, a le face o întempinare festivă din cele mai frumoase, așa încât în urma urmelor Cehii și Nemții din Boemia au serbat o adevărată serbătoare de împăcare.

Ce se întemplă la noi, dincoace de Laita în același timp? Departe de a avé și noi fericirea de asemenea festivități, între altele diarul „Hon”, vine și improspetează și amăresce diferențele între naționalități, silindu-se a argumenta din nou, că naționalitățile nemaghiare trebuie să renunțe la limbile lor în favorul limbei maghiare. Este adevărat, că articolul respectiv are în vedere numai scoalele medie de „limbi diverse”, însă din direcțiunea pornită cu scoalele populare, dar mai cu samă din argumentațiunea, cu carea se justifică introducerea limbei maghiare, ca limbă de propunere în scoalele medie, se vede, că cetățenii statului unguresc cu timpul trebuie să scie toți unguresce, cu alte cuvinte, să devină Maghiari.

„Hon” susține, că „este faptă dovedită și afară de toată îndoiala, că toate naționalitățile, ce locuiesc astăzi în Ungaria, n'au fost aici în timpul ocupățiunii, ci au descălecat aici mai târziu.” Nu voim să ne ocupăm aici, pentru că nici nu este locul, cu absurditatea aceasta neisto-

rică. Constatăm însă că compatrioții maghiari, în loc de-a mulcomi spiritele se străduiesc cu argumentări neadeverate, a sîmăna în naționalitățile nemaghiare neîncredere și temere de existența lor.

Nepolitica aceasta nu ține compt nici de situațiunea din afară, nu se conformează însă nici purtării acelor, cu care au domnit Maghiarii împreună preste celelalte naționalități din monarhie de la 1867 încoace.

Maghiarii prin purtarea lor nepăsătoare față cu celelalte naționalități iau o responsabilitate foarte mare asuprași.

Soarta cea bună a monarhiei însă a fost și va fi și în viitor de așa, încât să nu atârne numai dela responsabilitatea Maghiarilor. Nenorocitele experimente cu impunerea elementului lor vor înstrăina ce e drept pe naționalități de Maghiari, dar cu toate aceste ele vor rămîne strînse pe lângă monarhie. Aceasta, sperăm că va fi odată condusă de bărbăți de aceia, cari vor sci ține samă de dreptele aspirațiuni ale fie-cărei naționalități, căci o cere interesul totalității sale.

Împregiurarea aceasta ne inspiră credința, că și nuorii ce se ridică pe orizont politic acum, vor trece preste noi, fără a lăsa în urmă vre-o pagubă.

Revista politică.

Sibiu, în 31 August.

Protestanții din Ungaria, în convingerile lor din Dobregin, cât și din Budapesta, au început lupta contra ministeriului unguresc pentru de ași apăra scoalele medie de influența prea mare din partea ministeriului. Suntem curioși a sci, care va fi sfîrșitul acestei lupte și că vor fi protestanții de astădată tot așa de norocoși în dîile ministrului absolutistic Thun, de fericită memorie.

Acușițiunea Bosniei și Erțegovinei dă ansă la desbateri foarte

FOIȚA.

Soran

sau

Împăratul corbilor.

(A XIV-a poveste populară românească, explicată).

(Încheiere.)

Note

la povestea publicată de Dr. A. M. Marienescu.

9. Fata cîntăreață de mare. Paza codrilor, Tata pădurii.

Eară atâtea materii încât să nu le mai gat, dar de astădată numai despre fata de mare.

Sirenele au fost musele de mare, o expresiune a suprafeței netede a mării și ele au fost apucătoare, seducătoare, amăgitoare, vi-clene. Sub suprafață sînt steanuri de piatră, lagune, cari sînt periculoase pentru lunturi. Odisu în călătoria sa spre apus s'a în-tîlnit cu sirenele, fetele, muierile de mare. Cîntarea lor așa era de minunat frumoasă, încât luntrași zeitau patria și familia, ele

și înșelă pe insula, unde pe livezi verzi le cînta, dar apoi îi nimicia; pentru aceasta pe țermii mării era plin de oameni morți, și de oase. Sirenele au fost închipuite ca și nesce paseri cu cap femeiesc (Preller I 481 II 460). Sirenele se dîc a fi fost 2, sau trei, sau 4, dară e numai una, Sirius, steaua din constelațiunea cînelui mare, ca și parte feminină, e caniculă, e acea Sirenă. Fete de mare au fost sirenele, (ca și Scylla cu cap de cîne) pentru că Sirius = caniculă prin înălțarea sa heliacă, în Grecia înscin-țază intrarea jumătății de an u-medoase și iernoase, și a fost perso-nificațiune femeiască, față cu bărbătescul Sirius. Cum că Sirena s'a tras cătră Odis-seu, arată natura de gen, căci Od. e nepo-tul lui Aulolykos (lup) fiul lui Laertes (la-rii se îmbrăcau în pei de cîne), și Od. în-suși se numește Vulpe (*ἄδων*), eară Hecuba, strămutată în cățea, a fost sclava, concubina lui (F. Nork p. 113).*)

Fata de mare = Sirena după mitul vechiu reprezintă dară toamna ploioasă, și

*) În povestea „urieșul cu ochii în frunte” am dovedit că Odisseu e un predicat a lui Hermes = luceafer.

în poveste, după cei 3 împărați, în locul toamnei ea figurează.

După mitul vechiu, a fost jumătate pa-sere, jumătate femeie, după poveste jumă-tate pesc.

Dar în Syria și Palestina, Aphrodite = Venus a fost închipuită jumătate muier, jumătate pesce, și pescii i-au fost sacri (Preller I. p. 191).

F. Nork în Mythologie der Volksmär-chen p. 966, citează un lucru minunat, cumcă există în natură fata de mare.

Dr. Philipp plenipotențiatul societății misionare din Londra, scrie în 26 Aprilie 1822 din orașul Cap, de lângă capul Bunei speranțe: Astăzi am vădut o fată de mare, carea tocma acum s'a arătat prin oraș. Eu am privit astfel de creatură totdeauna de fa-buloasă, dar acum o vîd cu ochii, și nu cred ca să fie ajuns în Anglia vr'o descriere despre așa creatură, pentru aceasta o des-criu. Capul e cam de mărimea unei măie-muce mari, cu păr negru, pe buze deasupra și pe falcă încă este ceva păr, falcile sînt scoase, fruntea apăsată, celelalte sînt regu-late și mai mult seamănă omului decăt maiamucei. Urechile, nasul, buzele, falcile pieptul, țîțele, degetele și unghiele sînt a-

semeni oamenilor, șelele ridicate, și are oase de piept (claviolis) ce n'au maiamucele, din-ții regulați, afară de cei cînesci (canines) cam semănau celor cînesci.

Fata era de 3 urme de lungă, și ase-mănarea ei cu omul înceată de loc sub piept, țîțe, între cari are aripile pescilor, și în jos samănă unui pesce mare de felul Salmen-ilor, e acoperită cu solzi, și cătră coadă sînt întocmai ca și la pesci; în partea, unde e trup omenesc solzi sînt de tot rari și abia se vîd, etc. Spune că fata de mare s'a prins la țermii Chinei, de acolo s'a adus la Batavia, unde căpitanul Cades a cumpă-rat-o cu 50 de taleri spanioli, acestuia i s'a imbiat 10,000 de taleri, dar nu o vinde, ci pe luntrea Liori călătorește doară la Londra, și verosimil va espune acolo acest animal.

10. Petru în casa împăratului corbi-lor se ascunde sub troaca de sub pat, îm-păratul se culcă, dimineata își ie arcul și pleacă la vînat.

Petru, fiind luceaferul a trebuit să se ascundă de împăratul corbilor, ca și soare căci acestia nu pot sta în față. Dacă ne-a-ducem aminte de cele sub 8. b) Când Her-mes sta înaintea lui Zeus și Apollo e aco-

serioase în presa internă și cu deosebire în presa maghiară. Este vorba, cine să aibă administrațiunea acestor țeri, Cis-sau Transilvania? După cea ce se poate vedea, administrațiunea Bosniei și Erțegovinei ar fi să o conducă guvernul central comun. În contra acesteia se ridică temerica se va temă sistemul dualistic; căci dacă s'ar lărgi pe calea aceasta competența ministeriului central comun și competența delegațiunilor, nu se poate ști, unde se va opri această lărgire.

Privitoriu la situațiunea esternă scrie „*Journal des Debats*” următoarele:

„Fără a tăgădui interesul militar al operațiunilor ce a început armata austriacă și care lasă poarta deschisă la toate surprinderile unei campanii în țară necunoscută, e drept de-a nota totuși însemnătatea politică a decisiunii luate în această privință de guvernul austro-ungar. Ori-ce s'ar fi dis-a-supra motivelor decisiunii comitei Andrassy, persoanele inițiate rămân convinse, că ocuparea Novibazarului a fost, dacă nu cauza unică, cel puțin cauza de căpetenie a retragerii ministerului comun al afacerilor străine. Comitele Andrassy, pentru a suprima negreșit reaua impresiune ce produsese la curte negocierea convențiunii austro-turcesce care limita dreptul de suveranitate asupra teritoriilor desemnate pentru ocupare, propunea ca trupele austriace să înainteze imediat în sangiacul Novibazar. Partida militară, ministrul de resbel, comitele de Bylandt, comitele Taaffe, capul cabinetului cislaitan, amic din tinerețe al împăratului, și chiar împăratul esitau de-a intra pe această cale. Ministrul de resbel și șefii militari instruiți prin experiența celei din urmă campanii din Bosnia și Erțegovina, se temeau de a se arunca cu ușurință într-o aventură; noul președinte al cabinetului cislaitan din parte-i nu era silit de-a consimți la un nou act de atâta însemnătate înainte de-a cunoaște dispozițiunile noului Parlament, înaintea căruia avea să poarte răspunderea.”

„În fața tuturor acestor rezistențe combinate, comitele Andrassy doritor de alt-fel de-a lua un repaos bine meritat, își dedese demisiunea. E de ajuns de-a aminti acum, ce față luaseră lucrurile și cum situațiunea, mai întâi destul de complicată, s'a lămurit puțin câte puțin.”

„Cei doi împărați, al Germaniei și al Austriei, s'au întâlnit la Gastein; după câte-va zile, comitele Andrassy a avut lungi conferențe la Viena cu marii duci, capii armatei; s'a dus apoi la Gastein spre a se întâlni cu

perit cu măramă, când se bagă în pesteră sa asemenea, așa în casa împăratului corbilor. Troaca aub pat etc. are înțelesul mărmării. La Stefan Ivașco e, că Petru ajungând la Soare, acesta l-a scos, ce e idee cunoscută în povestile noastre, dar anologă cu cea de sub măramă, că luceafărul nu se vede. Preller II p. 294 dice: Apollo e deul luminii și luminărei, Hermes al întunecimii și întunerecului, așa încât cercurile lor se ating (în murgit). H. ascunde lumina zilei în toată sara, Ap. o scoate în toată dimineața din pesteră ascunzătoare.

Așa în poveste vedurăm că împăratul corbilor sara ajunge acasă, și depune arcul și săgețile, sunt rațele soarelui; pentru aceasta deii de lumină sunt vânători.

Vedem pe împărăteasa cu visurile pe împăratul în somn. Aci eară e legătură cu Hermes. În Preller I 314 se dice: H. a fost deul somnului, în Iliada și Odeseia cu un băț adoarme străjile Grecilor, și cu acela deschide ochii oamenilor, așa precum vrea, astfeluia făcut și cu Argos. (Luceafărul venind sara aduce somnul și visul, ducându-se dimineața destăpt pe oameni).

H. vine cu bățul și la ochii mei, mă culc, să mai visez de povestile Românilor.

Timișoara Aprilie 1879.

Marienescu.

d. de Bismarck și, în urma acelor tratări, a fost adoptat de guvernul austriac proiectul pentru ocuparea imediată a sangiacului Novi-Bazar, care adusesse într'un mod mai mult sau mai puțin direct retragerea ministrului afacerilor străine.”

„Acum operațiunea militară a început, și comitele Andrassy demisionat, rămâne provisoriu la afaceri pentru a dirige executarea ei. Această amintire a evenimentelor trecute era necesară; ea e de ajuns, în ori-ce pas, pentru a explica sensul politic al căror martur este Europa. Ar fi lesne poate de-a descoperi în cele ce am narat originile resbelului de condeiu între presa rusă și diarele germane; dar cetitorul n'are trebuință de nouă indicațiuni în această privință. Posițiunea Germaniei între Rusia și Austro-Ungaria nu l'permite de ași arăta amicitia într'o parte, fără să provoace îndată de cealaltă parte neîncredere care, cu netemperanța caracterului rusesc, ia iute aspectul unei adevărate ostilități.”

Rusia trebuie că se simte tare, dacă ea în același timp începe ceartă și cu Anglia. Eată ce scrie „*Petersburg. Wiedomosti*” în privința aceasta:

Rusia și Englitera se află în Asia una în fața celeilalte cu arma la braț. Englitera înaintează dela Sud și Rusia dela Nord. Mai curând sau mai târziu amândouă aceste state vor trebui să se apropie de tot unul de altul, și la acest scop va servi pentru amândouă de pretext episodul afghan. Încă un timp foarte scurt, încă câți-va pași și între ambele colosuri nu va rămâne nici o bucățică de pământ liber măcar, și fruntariile lor se vor împreuna. Este natural, că împingerea fruntarilor a două puteri, asemenea ca Englitera și Rusia, să dea naștere cu vremea în Orientul depărtat la nesce evenimente atât de sguđuitoare pentru lume cum nici nu pot fi prevădute măcar acum. În vederea acestora se ivesc din când în când părieri atât în Englitera cât și în Rusia care propun câte un arangement pacific între ambele puteri, spre ași împărți sfera lor de acțiune în Asia centrală. Ori-cât de dorit ar fi un asemenea arangement, totuși el este greu de executat, fiind-că interesele ambelor State nu sunt tocmai aceleași, pe când politica lor e diametralmente opusă. Rusia, întindându-se spre est, duce cu sine pretutindeni libertatea (!) și desvoltarea cetățeniei; Englitera, din contră, ingenunche tot ce cuprinde și întrebunțază popoarele supuse în modul cel mai groasnic. Între aceste două feliuri de politică, nu este posibilă vre-o împăciuire.

Cestiunea Israelită.

III. Industrie și comerț.

(9 Urmare)

Însemnătatea Israelitilor pe piața comerțului din Bucuresci o dovedesc și ocuparea ce ei dau tribunalului comercial din Bucuresci. Dela 1870 până la 1879 s'au declarat faliți 259 comercianți, între cari 130 creștini și 129 Israeliti. La tribunalul comercial s'au intentat procese în anul 1875 în număr de 1806, dintre care 870 de Israeliti privați de ori-ce calitate, și 936 de institute de bancă și de creștini; în anul 1876: 2254 procese dintre cari 1177 de către Israeliti, 939 de creștini și 138 de institute; în anul 1877: 2012 procese, dintre care 1189 de Israeliti, 765 de creștini și 58 de institute. Au ajuns dar Israeliti și în Bucuresci a fi o putere nu numai prin calitățile cunoscute, dar mai ales prin politica economică urmărită.

Au ajuns Israeliti a înlătura pe comercianții Români prin îngăduința ce li s'a dat a se aședa ori unde în

țară fără nici o autorizație, fără ca poliția săși fi bătut capul a scî, de unde vin, care e proveniența mărfii adusă și vîndută cu prețuri ridicole în detrimentul tuturor comercianților cinstiți, care e natura operațiilor ce mai fac, și a preveni și a combate mijloacele nelicite și neonest în comerț. E cunoscut cum în Iași și în diferite orașe ale Moldovei, Israeliti comercianți s'au susținut și ridicat și prin numeroasele falimente frauduloase, fără ca justiția să fi procedat cu rigoare și să fi pedepsit fraudă.

Prin toate aceste cauze, prin diferitele moduri arătate, ear nu numai prin aptitudine, prin muncă reală și cinstită în ramurile de industrie și de comerț Israeliti au isbutit a stăpâni diferitele piațe din țară și a aglomera capitalurile în mâinile lor. Operațiile însă pe care le caută Israeliti sunt cu deosebire și operațiile care nu reclamă muncă, care nu produc valori, precum sunt operațiile de samsarlic și de comisionari, operații de trafic de tot felul, îndoelnice, operațiile de joc, de bursă și mai ales operații de bani ce ei fac exploatând prostia tuturor, starea de strîmtorare și de miserie.

De aceasta ne convingem, când aflăm, că numai în Bucuresci sunt 324 suflete de bancheri și zarafi, 892 comisionari și samsari, 172 inscriși ca arêndași și antreprenori a căror operații mai ales de usură ne sunt prea cunoscute și prin figurarea numelui lor ca creditor de nenumerate ori în cererile adresate tribunalului de comerț, 347 rentieri cari nu se mărginesc în plăcerea traiului odihnit și cari preferă această denumire spre a nu fi apucați între altele și de plata patentei; apoi din 20749 Israeliti constatați ca aflători în anul 1878 în orașul Bucuresci sunt 797 capi de familie sau 2032 suflete fără profesiune, cari dacă nu trăiesc din munca cu diua, din exercițiul unei specii de industrie sau de comerț, dacă nu sunt rentieri, — nu trăiesc decât după urmele traficului și a samsarlicului, din operații neostenitoare care de sigur nu produc valori. Toți acestia constau 3747 suflete. Acest număr destul de considerabil ar putea fi augmentat prin mulți cari, deși inscriși în statistica pe 1878, ca comercianți, ca calfe, ca comptabili vor fi făcând și operații de samsarlic de bani. Astfel am vădut între alții figurând de multe ori între cererile de protest sau de reclamații făcute la tribunalul de comerț din Bucuresci în numele unui Cromberg, cunoscut ca simplu comptabil la un așa numit antreprenor prea cunoscut pe piața Bucuresci. Și câte alte persoane interpușe nu figurează în locul adevăratului speculant, care se sustrage luminei zilei.

Că toate acele suflete nu stau cu mâinile în sin, că cele mai multe operații de bani se fac de către ei, despre aceasta ne convingem, când aflăm că din 1025 polițe protestate în anul 1878 sunt 450 ale creditorilor Israeliti, 208 ale băncilor, ear restul a altor creditori de tot neamul. Rar figurează puținii adevărați bancheri Israeliti din Bucuresci, cunoscuți prin operațiile de bani legitime, solide și admisibile ce fac; aceia pe cari îi întâlnim adeseori sunt samsari, antreprenori, rentieri, comptabili.

Un proces de presă.

(Urmare)

Acusatul: Pe baza statutelor aprobate de către Maiestatea Sa în 6 Septemvrie 1861 mi s'a dat ca îndreptariu o programă, după care cam a treia parte a foaiei a trebuit să fie ocupată de documente istorice. Pot eu apoi falsifica un document? Dacă aș fi lăsat afară expresiunile aspre din raportul publicat, aș fi comis o falsificare.

Presidentul: Nimenea nu vî o-

presce, a împărtași date istorice. Dar este cu totul altceva, dacă publicați espectoră-țiuni sumuțătoare.

Acusatul: Repețesc, că n'am adaus nici un șir la documentul istoric. Precum este cunoscut, eu am fost acusat și înaintea tribunalului reg. din Brașov pentru publicarea aceluiași document, pentru că se pretindea, că conține politică de di. Tribunalul reg. din Brașov însă m'a absolvat, deoarece documentul n'ar conține politică de di.

Presidentul: Poftesce cineva a pune o întrebare?

Procurorul întreabă, dacă Baritiu a provocat pe profesorul Roșu să trimită raportul?

Acusatul: Contrație cu toată hotărîrea, că aș fi provocat pe profesorul Roșu să trimită documentul.

Procurorul: Profesorul Roșu a depus, că el a trimis documentul lui Baritiu la provocarea acestuia.

Acusatul: Eu am scris lui Roșu, să'mi trimită documentul, dacă are preț. Dar eu n'am cunoscut mai nainte cuprinsul documentului.

La cererea procurorului se cetesc apoi mai multe protocoale.

Procurorul vrea să constate că publicațiunea din „*Transilvania*” nu conglăsucesce cu originalul.

După cetirea mai multor acte se constată, că diferențele sînt puține și neînsemnate, fiind aproape numai de natură ortografică, deoarece originalul e scris în parte cu ciriliane.

De aci se nasce apoi un incident, în care acusatul deneagă procurorului competența în cestiune ortografică, susținând mai departe, că nu este înaintea tribunalului, pentru a se justifica în cestiuni lexicografice și ortografice. Procurorul susține competența sa basată în lege și pretinde, ca în înțelesul §-lui 244 a procederei penale acusatul să fie supus unei pedepse disciplinare. Tribunalul reg. însă nu acceptează propunerea procurorului; ear acesta insinuă recurs.

După acest incident încep pledoarele.

Procurorul Ioan Deesi: (Mai întâi unguresce, apoi nemțesce). Acțiunea se referă la articolul apărut în „*Transilvania*” Nr. 23. (Cetesc articolul incriminat). În publicația aceasta se tractează jalnicele întemplări din anii 1848/49 și Maghiarii sînt porecliți „*Mongoli*,” „*barbari*,” „*hoți*.” Cu aceste insulte se împreunează apoi provocarea, a nu mai da încredere Maghiarilor și a nu primi prietenia lor. Asta de sigur este o sumuțare la dușmăni. Domnul redactor se escusă cu aceea, că ar fi împărtașit rapoarturi pentru scopuri științifice. El însă n'a adaus la această publicație nici o observare, dovedind prin aceasta, că și-a însușit și a aprobat cuprinsul publicațiunei. Merită considerație și aceea, că publicațiunea nu conglăsucesce cu originalul.

Dacă dl redactor se provoacă mai departe la aceea, că judecătoria cercuală din Brașov nu privește publicația acestui raport de către o foaie nepolitică ca un delict de presă, apoi observ, că delictul de presă este a se deosebi de acusa de astăzi: cel din-tăiu își are locul înaintea tribunalelor reg. și nu înaintea juriului. De altmintearea s'a însinuat recurs în contra sentenței judecătoriei cercuale din Brașov, și instanța mai înaltă a ordonat întregirea.

După toate aceste rog pe domnii jurați, să'l declare pe acusatul de vinovat după §. 302.

Acusatul George Baritiu: Domnilor jurați! Din pertractare rezultă, că afacerea mea a devenit o cestiune de principiu. E vorba de cestiunea, dacă în patria noastră mai este iertat, a scrie istorie fidelă, dacă mai este permis a publica documente de cuprins istoric, sau ba? Eu stau ca acusat înaintea d-voastre, fiindcă am publicat un document, ce s'a scris înainte cu 30 de ani. Însă dela anul 1849 încoace și după codicele penal din 1852 au eșit de sub tipari mii de documente despre întemplările anilor 1848/49, fără ca de aceea să se fi intentat procese de presă. Am adus aci (arată înaintea sa) un teanc întreg de cărți de asemenea cuprins; astfel o mulțime de atari date sînt publicate în „*archivul secret al revoluțiunei unguresci*.”

Ba, în anul 1850 s'au dat ordine la toate oficiile de stat, a nota toate crădările revoluției. În anul 1851 acest ordin s'a executat și urdătorii acelor crădări s'au predat tribunalelor marțiale. Atunci s'au constatat 4834 de crădări, ce nu s'au sêvêșit pe câmpul bătăliei, ci în casă și în biserică și în contra unor oameni nearmați. S'a publicat și instrucțiunea comisariului guvernului ungurese Beöthy, în care se demândă, aspêndura și pe toți prinții de rêsboiu, ba chiar și toți suspexții în privire politică. În anul 1852 s'au întregit notările oficiale ale acestor crădări, descoperindu-se încă 1000 de casuri de omor. Numele jertfelor și a ucigașilor s'au publicat în organul oficial „Wiener Zeitung.” Mai târziu istoriografii au susținut chiar un număr de 35,000 de jertfe omorite.

Și raportul incriminat conține o descriere de astfel de crădări, și el de sigur ar fi apărut încă pe atunci în foaia oficială, dacă Sibiul n'ar fi cădât în 11 Martie 1849 în mâinile lui Bem.

Despre crădările revoluției au apărut publicațiuni în limba nemțască, maghiară și română; ba literatura maghiară nu e cea mai sêracă în această privință. Unele descrieri ale întâmplărilor sânt false, și este datorința istoriografului, a îndrepta ceea ce fals.

Publicația „Transilvaniei” prin urmare nu stă singură. Mai amintesc, că în anul acesta a eșit de sub tipariu o istorie de regiment a regimentului de dragoni Savoia și se află de vândare și în librăriile de aici. În cartea aceasta crădările revoluției sânt descrise pe larg pe 10^{1/2} coli de tipariu, și pe titlul acestei istorii de regiment stă expres, că aceasta din urmă s'a scris „la mandat mai înalt.” Dacă fie-care fiu al acestei patrie poate face aceasta, ba precum dovedesce această istorie de regiment, trebuie să facă aceasta, apoi cum să fiu eu singur pedepsit pentru aceasta? Dacă totuși există intenția a mă pedepsi, atunci trebuie să se dică și aceea, că presidentul societății istorice maghiare, episcopul Ipolyi, și vice-presidentul Francisc Pulszky, cari amândoi au ținut prelegeri — unul în Mureș-Oșorhei și celalalt în Sighișoara —, încă au făcut politică de ăi, ce merită pedeapsă.

În cazul de față este vorba de aceasta: dacă Sașilor și Românilor le mai este permis a scrie istorie? Fără de Români nu se va pute scrie istoria patriei, de oarece multe publicațiuni prețioase au apărut numai în limba română. E vorba de aceea, ca prin lucrarea comună a istoriografilor de tustrele națiuni să se compună un tablou fidel a trecutului patriei noastre. Aceasta este cestiunea de principiu în cazul de față, și de aceea, domnilor jurați, mă veți declara de nevinovat. (Va urma).

Academia română.

Sesiune extraordinară.

Proces-verbal Nr. 36.

Ședința din 5 Iulie 1879.

(Urmare.)

„Ne mai fiind la ordinea zilei nici o lucrare, președintele invită pe secretarul general a da lectură raportului seu asupra lucrărilor din această cestiune:

D-lor, puțin mai lipsește spre a se plini tocmai 12 ani, de când guvernul M. S. R. Domnitorul nostru Carol I a provocat în capitala României prima adunare a Societății literare române, compusă de unii din bărbații culți ai întregii Românii spre a se ocupa aici cu toții la olaltă de cultura limbei naționale comune.

„Acea adunare a constituit la 1876. Societatea academică-Română, din care cei mai mulți dintre noi am făcut parte și care în decursul unei existenți modeste și adese ori greu amenințate, a căutat să așeze temelii unui adevărat focar al culturii pentru Români. Până la ce punct ea a reușit cercând prin diferite experimente terământul solid ce i era necesariu pentru scopul ce își propusese aceasta nu este aici locul de a cer-

ceta cu deamăruntul. Destul ne va fi a spune, că silințele nepregetate ale societății academice, a determinat transformarea fericită ce ea încearcă astăzi astfel în cât academia Română nu poate nici o dată să uite, că dacă ea dătoresce sporirea ei actuală generoaselor și patriotecelor dispozițiuni luate în favoarea ei de către puterile legiuitoare și esecutoare ale țerei, ea pururea trebuie să păstreze recunoștința filială Societății academice din sinul căreia ea a purces.

„Dar academia română proclamată acum Institut național în legile țerei a simțit de îndată că i cuvine a i crea o pozițiune mai stabilă, un cerc de lucrări mai întins, o activitate mai continuă.

„Spre a satisface aceste nouă datorințe impuse academiei, prin situațiunea ei de astăzi și conform unui vot prevădător al sesiunii din anul trecut, membrii foastei societăți academice, au fost convocați estimp în sesiunea extraordinară, mai înainte de timpul adoptat pentru întrunirile ei anuale.

„Îndată după a noastră întrunire la 25 Mai trecut s'a manifestat legitima dorință imediat urmată de fapta de a rechema printre noi, pe toți acei membri ai Societății academice cari din cauze diferite renunțase a mai lua parte la lucrările Societății academice.

„A fost justă și înțeleaptă această măsură căci ea nea dus îndată contingentele prețioase ale mai multor bărbați luminați adevă ai d-lor V. Alecsandri P. S. S. Episcopul Melchisedek T. Maiorescu. M. Fontaniu, precum și desiuinea d-lui A. Mocioni remas de astă dată încă departe de noi numai din cauză de sănătate.

„Întrușiți dar în număr mai considerabil de cât în oare care din sesiunile precedente, noi am proces într-o serie de 36 ședințe pe de o parte la prepararea, la desbaterea și la votarea nouelor Statute și noului Regulament, care au să ne termine desvoltarea recerută pentru academia Română, pe de altă parte la regularea financiară a societății noastre, precum și a altor cestiuni accesorie care s'a prezentat în cursul sesiunii.

„Statutele noastre votate definitiv cu $\frac{3}{4}$ din toți membrii academiei în ședința din 21 Iunie (3 Iulie) și compusă din 46 articoli împărțiți în 3 părți tratând despre organizațiune, despre personal și despre avere și apoi Regulamentul votat la 30 Iunie (12 Iulie) în 97 articole cari desvoaltă și comentează dispozițiunile din Statute a stabilit în mod precis organizațiunea academiei.

„În trăsuri generale voui aminti aici că principalele inovațiuni sânt:

„1), Pernamența ședințelor academice în cursul anului (odată pe săptămână Vinerea de la 1 până 4 oare p. m.) adausă și nu substituită sesiunii generale, care de aici înainte se va țină odată pe an, dar la o epocă mai înlesnitoare pentru cei mai mulți din membrii, adecă cu 25 zile înainte de săptămâna patimilor.

„2). Inițiativa celor 3 secțiuni (literară, istorică și științifică) ale academiei substituită în cele mai multe cestiuni științifice, cele a întregului corp, fără ca prin aceasta să fie distrusă unitatea academiei.

„3). Determinarea numărului de 12 membrii în fie care secțiune, ceea ce face un total de 36 membrii pentru întregul corp.

„4). Încredințarea sarcinilor de secretari ai acțiunilor și acele a secretariului general al academiei unor membri aleși de secțiuni și de corpul academic pe câte 7 ani pentru ca să se poată stabili o continuitate națională în toate lucrările ei.

5). Repartirea fondurilor, dobândite până aji de academie în specii

și categorii, corespunzătoare pe deplin cu destinațiunile acestor fonduri.

„Toate aceste reforme își aveau sorghițele lor în neajunsurile observate, în curs de cei 12 ani, a aplicării vechilor noastre statute și regulamente.

„Să sperăm că ele vor aduce rezultatele așteptate. Negreșit că din partene, cu toții ne vom silii a realiza Unica pedecă la deplina desvoltare a activității academiei române, va fi poate încă mărginirea mijloacelor financiare de care ea dispune, și care din nenorocire sânt încă în mare disproporțiune cu dorințele și aspirațiunile noastre, precum și cu rezultatele ce publicul așteaptă de la noi. Când însă despre aceasta se va fi convins pe deplin publicul, atunci putem spera, că în sinul academiei, considerată ca adevăratul focar modern al luminilor naționale, vor încurge tot așa de generoase și de abundante donațiuni ca cele cu care strămoșii noștri înzestrau odinioară monastirile, privite pe atunci ca unicele sanctuarii ale luminii și ale patriotismului.

„Academiei îi aparține de acum înainte grigia de a i atrage prin lucrările sale cea nemărginită încredere a națiunii, care singură va legitima pe deplin în inimile tuturor Românilor, litlu impunător de Institut Național ce ea poartă de acum înainte în legiurile țerei.

„Noi toți, d-lor am lucrat în sesiunea de estimp, preocupați de unicul cuget de a ne înlesni cât mai bine pentru viitor atingerea acestui scop nalt.

„Tot pentru cea îndată după stabilirea nouelor noastre dispozițiuni regulamentare și spre a ne conforma tot odată cu ele, am creșt îndispensabil a chema la puținele locuri vacante printre noi, bărbații pe care faptele i-au arătat ca pătrunși de importanța datoriiilor academiei în sinul națiunii române, și specialiștii învățați cari au lucrat până acum afară de academie în diferitele ramuri ale științelor esacte sau naturale și care în academie vor găsi și mai mult îndemn a lucra în același sens.

„Astfel s'au ales în unicul loc vacant din secțiunea literară D. G. Chițu ear' pentru complectarea secțiunii științifice D. Em. Bacaloglu, d. Dim. Brândză și dr. Felices, profesori la universitatea din Bucuresci, Petru Poni din facultatea de științe de la Iași, N. Teclu, profesor de chimie în Viena și Paul Vasici, meritosul decan de vârstă al medicilor români de dincolo de Carpați.

(Va urma).

Varietăți.

* (Concert) Brahms și Ioachim, vor concerta duminică în teatrul de aici.

* (Ordinațiunea ministeriului) de comerț dto 30/8 1879 Nr. 15763 opresce din 1 Octomvre a. c. publicarea cursului bursei și al efectelor din Viena și se ordonează publicarea lor numai în Budapesta. Interesenții de aceste lucruri se fac dară prin aceasta atenți cu acea observare, că tot în sensul sus numitei ordinațiuni au să solvească pentru împărțirea lor, în Budapesta tacsă de 20 fl. în provincie însă cea de 60 fl. v. a.

(†) Paul Rainer, fost ministru de interne, după cum spune „P. N.”, s'a sinucis cu un revolver.

* „Arader Zeitung” spune, că ofițieri români au cumpărat în Arad pentru România 500 de cai.

* (Foc). Sâmbătă sara după șase oare s'a aprins șura și grajdul din curtea din strada lungă Nr. 30 din suburbiul de jos de aici. Focul a mistuit amândouă obiectele; nu s'a estins mai departe, întrevinind pompierii

dela institutul de alienați și cei din cetate.

* (Têrgul de țară). Cel de vite a fost mai slab ca cele două premergătoare. Cel de mărfuri a fost binișor cercetat. Mai de-aproape vom raporta cu altă ocaziune.

* (Contra stelnițelor) sânt de curând aflate două mijloace sigure și tare simple. Unul este o plantă, carea franțozesce se numesce: *Passe-rage*, nemțesce: „*Pfefferkraut*” și latinesce: *Lepidum sativum* și *latifolium*. Această plantă crește în grădini, în Germania și pe câmp, se pune în casa unde sânt stelnițe și peste o ăi și noapte se lasă acolo. Toate stelnițele din casă fug la această plantă, se pun pe ea și sugând din ea remân toate moarte; apoi se ea planta îndesuită de stelnițe și se bagă în foc. Al doilea mijloc eară sigur este *oalium chromo-acidale*, din care se topec cam la 7 grame într'o litră. Cu fluiditatea aceasta se ung apoi crepăturile paturilor, icoanelor și a tuturor mobilelor și toate stelnițele se prăpădesc cu siguranță.

* (Mușcătura de viperă) se împedecă în crescerea ei periculoasă de viață prin spirt de Salmiac, cu care se spală rana mușcăturei îndată după întâmplare.

* (Cum se păstrează compotul?) Într'o sticlă mai mare se varsă o litră de vinars francez (Franzbranntwein); apoi se bagă în ea deosebite poame și tot deodată cu fiecare soi de poame și atâta zăhar, cât trage greutatea soiului respectiv. După aceea se astupă sticla umplută și se leagă și punându-se la locul ei destinat se păstrează în ea cel mai bun și îndelungat compot.

Sciri ultime.

(După „S. A. T. B.”)

Viena, 15 Septemvre n. După telegramele L. M. C. König către ducele de Württemberg coloanele combinate au sosit în 14 l. c. în același timp în Prielopolie. Coloanele au fost din partea reprezentanței cetății și din partea populațiunii primite amicabil și cu prevenire.

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Prelegere practică

despre

modul tractării practice a pieselor de lectură în școala populară, cetită în ședința reuniunii învățătorilor români din țara Bêrsei în 5 Aprilie 1879

de

Dometiun Dogariu,

învățătoriu la școala capit. din Satulung.

(7 Urmare)

Ad 5. Copii, bucata aceasta de lectură este împărțită în mai multe părți. Aceasta este arătată și în tipariu căci acolo, unde o parte este despărțită de alta, șirurile sânt întrerupte, începând earăși dela început. Să cetim dară încă odată toată bucata și vom vedă până unde merge o parte și despre ce tractează aceea.

Inv. În câte părți este împărțită dară această bucată de lectură?

Scol. Această bucată de lectură este împărțită în 7 părți.

Inv. Despre ce tractează partea primă?

Scol. Despre corpul furnicilor și părțile corpului lor.

Inv. Despre ce tractează partea a doua?

Scol. Despre activitatea furnicilor lucrătoare.

Inv. Despre ce tractează partea a treia?

Scol. Despre puterea fizică a furnicilor.

Inv. Despre ce tractează partea a patra?

Scol. Despre trecerea furnicilor prin metamorfosă.

Inv. Despre ce tractează partea a cincea?

Scol. Despre soiul furnicilor și construirea locuințelor lor.

Inv. Despre ce tractează partea a șasea?

Scol. Despre somnul amorțitor de care sunt cuprinse furnicile preste iarnă.

Inv. Despre ce tractează partea a șaptea?

Scol. Despre folosul, ce ne aduc noauă furnicile.

Ad. 6. Bucata se va ceti din partea elevilor până la desteritate.

În finea finilor învățatorul va da elevilor unele ocupațiuni scripturistice sau teme stilistice despre furnică, pe cari vor avé să le lucre acasă d. e.

1. Descrieți furnica după următoarele întrebări:

a) Ce este furnica? b) De care clasă se ține? c) Care sunt părțile corpului ei? d) Ce însușiri sufletești are ea? e) Unde locuiește? f) Cu ce se nutrește? g) Ce folos și ce pagubă (daună) aduce ea oamenilor?

2. Numiți activitățile furnice!

3. Asemănați furnica cu albina și spuneți mai întâiu în ce samănă una cu alta, apoi în ce nu samănă!

4. Descrieți unui amic al vostru priveștea unui furnicariu în formă de epistolă, cam în următorul mod:

Satulung în 4 Aprilie 1879.

Iubite amice Aurelie!

Astăzi ni s'a dat ocasiunea de-a privi cu atențiune colonia unor lucrători negri, adică a furnicilor dintr'un furnicariu. Legătura de amicitie ce există între noi, nu mă iartă, a nuți descrie și ție viețuirea acestor animale, pre cât am putut s'o cunosc chiar.

O linie neagra 'mi-a tras atențiunea acestor animale mititele, care m'a îndemnat a privi mai de-aproape chiar și la locuința lor.

Aceasta era zidită în pământ în forma unei sponghii și provădută cu mai multe celule și ambite subterane încruciate în toate direcțiunile. În celule erau mii de pupiloni din cari se desvoaltă furnicile.

Nu-ți poți închipui, amice dragă, de câtă mirare am fost cuprins vădând diligența și activitatea acestor animale mititele. Până am stat față lângă acel furnicariu, au sosit mai multe furnici lucrătoare, cari aduceau cu sine sau câte o sfărîmătură de pământ, sau câte o aschioară, sau ceva fluiditate de plante ori de animale; altele săpau printre locuințele lor cărări în diferite direcțiuni. Fiecare își lucra lucrul ei fără sgomot și fără conturare. Cugetam la tine, amicul meu, și ȳiceam în mine: că ce bine ar fi să privim împreună această scenă miraculoasă, dar fiind-că aceasta nu s'a putut întempla, ȳi-am descris-o. Dacă vei vedé și tu naturelul vre unui animal deosebit, te rog a mi-l descrie, asigurându-te că prin aceasta vei face o bucurie nespūsă amicului tău

Iuliu. —

Bursa de Viena

din 12 Septemvre n. 1879.

Metalicele 5%	66 85
Împrumutul naț. 5% (argint)	68 20
Împrumutul de stat din 1860	123 20
Ațiuni de bancă	818 —
Ațiuni de credit	256 25
Valuta nouă imperială germană	57 80
London	117 90
Galbin	5 59
Napoleon d'aur (poli)	9 34

Economic.

Sibiu, 12 Septemvre n. Pro hectolitru: Grâu fl. 6.60—7.40; Grâu scăreț, fl. 5.70—6.30; Săcară fl. 4.—4.40; Orz fl. 3.90—4.30; Ovės fl. 2.—2.40; Cucuruz fl. 4.60—5; Mălaiu fl. 5—5.50; Cartofi fl. 1.25—1.55; Seménță de cânepă fl. 9.50—10; Mazere

fl. 6—6.50; Lintea fl. 10—10.50; Fasole fl. 6.—7 pro 50 chilo: Făină de pâne fl. 5.50; Slănină fl. 30—35; Unsoare de porc fl. 24.50—25; Său brut pro 50 chilo fl. 16; Său de luminări fl. 22.50—23; Luminări desău 50 chilo fl. 28—28.50; Săpun fl. 20—20.50; Fân 60 chilo fl. 0.70—0.75; Căneapă pro 50 chilo fl. 30—32; Lemne vërtoase de foc pro metru cubic fl. 3.—; Spirt pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de viță 40—42 cr.; Carne de vițel 32—40 cr. carne de porc 35—38 cr.; carne de berbec 26—28 cr.; ouă 10 de 20 cr.

Mediaș, 11 Septemvre n. Pro hectolitru: Grâu fl. 6.—6.50; Grâu scăreț fl. 4.60—5; Săcară fl. 4.25—4.26; Ovės fl. 2.—2.20; Cucuruz fl. 4—4.20; Seménță de cânepă cu fl. —; Fasole fl. 5—5.50 mazere fl. —; Cartofi fl. 0.30—1.40; Fân fl. 1.—1.40; cel vechiu; cel nou fl. —; Căneapă fl. 30—34; Slănină pro 100 chilo: fl. 60—65; Unsoare de porc fl. 60—65; Său de luminări fl. 40—50; Spirt pro grad cr. 10¹/₂; carne de viță pro chilo 40 cr.; carne de porc —44—cr. carne de vițel 40—44 cr.; carne de berbec 28—cr.—; ouă 7 de 10 cr. Tergul de ađi a fost unul dintre cele mai mari ale anului întreg, tot felul de fructe s'a aflat în tērg în cantitate nemai pomenită și totuși au trecut toate fără excepție așa încât n'a rămas nimic; Timpul e noros și ploios, de altminteră eminent.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiuni: în 4 Oct. și 4 Noemvre imob. lui Tomas Kessler în Alțina (trib. Sibiu); în 9 Oct. și 15 Noemv. imob. lui Petru Petcu în Săcele (trib. Brașov); în 6 Oct. și 6 Noemv. imob. lui Teodor Kostan în Vlădeasa (judec. cerc. Aiud); în 29 Sept. și 29 Oct. imob. lui Iuon Marczis în Fileul de sus (trib. Turda); în 22 Sept. imob. lui Sidor Nistor în Năsăud (judec. cerc.); în 18 Sept. și 19 Oct. imob. lui Constantin Pușcaș în Bedurlo (judec. cerc. Teaca); în 27 Oct. și 27 Noemv. imob. moștenitorilor după Iosif Fülöp în Nagy-Leta (judec. cerc. Székelyhid); în 19 Sept. imob. soției lui Grigorie Deak în Boos (trib. Cluj); în 14 Oct. și 14 Noemv. imob. lui Ladislau Dragos în Cergidul mare (judec. cerc. Sănmărtin); în 31 Oct. și 1 Dec. imob. Salomei Hondola în Balomir; în 27 Oct. și 27 Noemvre imob. Mariei Popa născută Teban în Vinerea (trib. Deva).

CONCURS.

Devenind vacant postul învățatoresc la scoala confesională rom. gr. or. din Bucium-Cerb ppresbiteratul Zlatnei inferioare, prin aceasta se escrie concurs până în 30 Sept. st. v. a. e. în care ȳi se va ține și alegerea.

Emolumentele sânt:

1. Din cassa fondului bisericesc în bani gata 150 fl. v. a.
2. Jumătate din venitul cantoral carele computat în bani face 25 fl.
3. Cuartir natural în edificiul scoalei și lemnele necesare pentru încălțit.
4. La subscrisul pentru instruirea alor două copile va avé dejunul și prânțul.

Dela concurenți se recere să fie clerici ori pedagogi absoluți în institutul archidieceșan rom. gr. or. și să aibă esamenul de calificațiune, cei cu pracsă și cântăreți se vor preferi.

Petițiunile astfel instruate vor avé în terminul de sus indicat a le subșterne prea onoratalui oficiu ppresbiteral rom. gr. or. din Abrud (Abrudbánya). Din ședința comitetului parochial rom. gr. or.

Bucium-Cerb 26 Aug. 1879.

Ioan Todescu m/p.,

paroch și ca președinte al comitetului parochial.

2—3

Nr. 39—1879.

2—3

CONCURS.

La scoala normală capitală gr. or. din Reșinariu a devenit un post de învățatoriu vacant. Pentru întregirea acestuia se deschide concurs până în 28 Septemvre st. v. a. c.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Un salariu anual de 350 fl. v. a. plătit în rate lunare anticipative.

2. Relut pentru cuartir și lemne 60 fl.

Doritorii de-a ocupa acest post au să și aștearnă petițiunile lor până la terminul prefipt comitetului parochial pelângă care să dovedească:

- a) că sânt de religiunea gr. or.;
- b) că au absolvat cel puțin gimnasiul inferior și cursul pedagogico-teologic cu succes bun;
- c) să producă atestat despre depunerea esamenului de calificațiune învățătorească;
- d) cei ce vor dovedi, că au absolvat clase mai multe și au și pracsă învățătorească se vor preferi.

Învățătoriu devenit ales va servi în primul an în mod provisoriu de probă; mai departe el va fi datoriu a ține duminica și sərbătoreea în rând cu ceilalți învățatori de aici câte o strană în biserică; de aceea se cere ca el să scie cântările și tipicul bisericesc.

Cei ce doresc a concura la acest post, vor fi datori a se presenta până la finea concursului aici la Reșinariu, și a cânta în biserică, pentru a li se cunoască desteritatea în tipic și cântările bisericesci.

Concurentul, carele va dovedi calificațiunea de-apté propune sistematic cântările corale cu elevii scolari, are încă o remunerațiune anuală de 100 fl. v. a.

Reșinariu în 29 August 1879 st. v. În conștelegere cu părintele administrator protopresbiteral tractual.

Comitetul parochial.

Nr. 230

3—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de învățatoriu la scoala confesională gr. or. din urbea Făgăraș în ppresbiteratul I al Făgărașului se escrie concurs cu terminul până la 22 Sept. a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post, sânt: salariul anual în bani 200 fl. v. a. — dela popor prin repartițiune, cuartir natural în casele scoalei, și lemnele de foc pentru încălțit.

Dela concurenți se cere să fie clerici, sau pedagogi absoluți, cu cunoștința limbilor patriei, să scie tipicul și cântările bisericesci.

Doritorii de-a ocupa postul acesta, au de ași așterne suplicele lor instruite în sensul „statut. organic” și al „dispozițiunilor sinodale din 1873” — subscrisului oficiu ppresbiteral, notându se, că alesul va avé a conduce cântările în strana dreaptă în toate duminicile și sərbătorele cu elevii sei — în biserică.

Făgăraș 24 August 1879.

Cu încunoștințarea comitetului parochial.

Petru Popescu m. p.,

paroch și ppresbiter.

Nr. 218.

3—3

CONCURS.

În confomitate cu decisiunea preavenerabilului consistoriu archidieceșan dto 24 Maiu 1879 Nr. 1400 referitoare la ocuparea postului de capelan și totodată învățătoreșc în comuna Bulbuc și filia Curpeni, se escrie concurs cu terminul până la 23 Septemvrie a. c. st. v.

Emolumentele sânt:

1. Din venitele stolare suma de 150 fl.
2. Salariu învățătoreșc 80 fl.
3. Alte venite după funcțiunile îndatinate săvērșinde pe la casele creștinilor, precum: Osfeștării, maslu și pomeniri 20 fl.
4. Cinci orgii lemne de foc compute a 2 fl. v. a. 10 fl.

Doritorii de-a ocupa acest post de învățatoriu și capelan au ași așterne suplicele lor instruite conform dispozițiunilor statutului organic la scaunul ppresbiteral gr. or. al tractului Gioagiului II până la terminul mai sus însemnat, când se va efeptui alegerea în fața locului.

Bulbuc în 21 August 1879.

Comitetul parochial în conștelegere cu oficiul ppresbiteral conșentent.

Esarendare de cărcimărit prin licitațiune.

În 20 Septemvre a. c. la 10 oare înainte de ameadi se va esarēnda prin licitațiune cărcimăritul din comuna Poplaca pe trei ani, începēd dela Ianuarie n. 1880. Prețul de esclamar e 2500 fl. v. a. Vadiul 5% Celalalte condițiuni se pot vedé în cancelaria comunală și la oficiul de aici.

Sibiu în 6 Septemvre 1879.

3—3 [41] Oficiul pretorial central.

Nr. 1944 1879 tkv.

Árverési hirdetmény.

Az Abrudbányai kir. Járásbiróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik hogy Paul Petru végrehajtónak Popovics György végrehajtást szenvedő ellen 200 fl. s járulékaí iránt végrehajtási ügyben alperesnek a Petrosányi 25 szám tjbk. A + 1—17 Rend 15. 52. és 55 ház szám alatt tulajdónául felvett és 1304 fl. 29 kr. becsült ingatlanai az 1879 évi Oktober hó 4-ik napján dél. e. 9 órakor, mint második határidőben, a Petrosányi községi irodába megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1 ször. Kikáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtok nem fog eladatni.

2 ször. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 130 fl. 40 kr. készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni. Végrehajtató ettől mentes.

3-ször. Vevő köteles a vételért két egyenlő részletben, és pedig: az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a második at ugyanazon naptól számított 15 nap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számított 6% kamatokkal együtt ezen kir. telekkönyvi hatósághoz lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

4-szer. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tüzkár ellen biztosítani.

5-ször. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6-ször. A tulajdonjog bekeblezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-szer. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá becsáttatni és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhívatnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni- vagy más igényt, a vagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnek, hogy a részben kereseteket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be: különben azak a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólíttatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsek be, ellenkező esetben hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Az Abrudbányán kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság Abrudbányán 1879 évi Iunius hó 25-ik napján.

(L. S.) Römer György m. p.

[43] 1—3

m. k. jár. bír.